

به نام خدا

آیین نامه اجرایی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ورودی ۱۴۰۰ به بعد دانشگاه علم و صنعت ایران

مقدمه

به منظور تعیین ضوابط اجرایی دوره کارشناسی ارشد در نظام آموزش عالی کشور و با توجه به «آیین نامه یکپارچه دوره های تحصیلی کاردانی/کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی» و تفویض اختیار وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی مورخ ۱۳۹۷/۳/۱، این آیین نامه تدوین و به اجرا گذاشته می شود.

بخش اول: تعاریف و ضوابط پذیرش

ماده ۱. هدف

تعیین چهارچوب قانونی برای اجرای صحیح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته و آگاهی استادان و دانشجویان از مقررات حاکم بر دوره است.

ماده ۲. تعاریف

- ۱- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۲- دانشگاه: در این آیین نامه، دانشگاه علم و صنعت ایران به اختصار دانشگاه نامیده می شود.
- ۳- آموزش رایگان: تسهیلاتی قانونی که به موجب آن، دانشجویان می توانند بدون پرداخت شهریه و صرفاً با سپردن تعهد خدمت، تحصیل کنند.
- ۴- استاد راهنما: یکی از اعضای هیأت علمی دارای مدرک دکتری با حداقل مرتبه علمی استادیاری است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان نامه به عهده دارد و از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه (یا خارج از دانشگاه با مجوز دانشگاه) انتخاب می شود.
- ۵- استاد مشاور: یکی از اعضای هیأت علمی است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پایان نامه به عهده دارد و از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه و یا خارج از دانشگاه انتخاب می شود.
- ۶- واحد درسی: مقدار مفاهیم یا مهارت هایی که برای فراگیری دانشجو در طول یک نیمسال تحصیلی یا زمان معادل آن در نظر گرفته می شود. هر واحد درسی نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیاتی میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود.
- ۷- درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو ضروری است.
- ۸- دوره کارشناسی ارشد: یک دوره تحصیلی که پس از دوره کارشناسی آغاز می شود و حداقل شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.
- ۹- شیوه آموزشی - پژوهشی: شیوه ای است که محتوای برنامه درسی مربوط به آن علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر پایان نامه نیز می باشد.
- ۱۰- نیمسال تحصیلی: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

۱۱- **پایان نامه:** بخشی از شیوه آموزشی- پژوهشی است که در یک زمینه مشخص رشته تحصیلی و با راهنمایی استاد راهنما انجام می شود.

۱۲- **هیأت داوران:** اعضای هیأت علمی هستند که برای ارزیابی پایان نامه دانشجو در دوره کارشناسی ارشد مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می شوند.

ماده ۳. شرایط ورود به دوره

۱- داشتن صلاحیت های عمومی ورود به دوره برابر ضوابط

۲- دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته و ناپیوسته مورد تأیید وزارت

۳- قبولی در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق مقررات مصوب وزارت

ماده ۴. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی است و به زبان فارسی انجام می شود.

تبصره. دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب را با رعایت ضوابط برای دانشجویان خارجی و یا دوره های بین المللی به زبان غیرفارسی ارائه نماید.

ماده ۵. دانشگاه موظف است، برنامه های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت را برای دوره ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا کند.

ماده ۶. در مؤسسه های آموزش عالی دولتی، آموزش رایگان برای هر دانشجو، در دوره کارشناسی ارشد صرفاً یکبار امکان پذیر است.

تبصره ۱. دانشجوی مشمول آموزش رایگان در صورت حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، موظف به پرداخت هزینه درس مطابق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه است.

تبصره ۲. اولین حذف موجه درس رایگان است ولی سایر حذف های موجه (در صورت موافقت کمیته منتخب دانشگاه) مشمول پرداخت هزینه درس مطابق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه است.

ماده ۷. تحصیل همزمان در دوره کارشناسی ارشد در مؤسسه ها (اعم از دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

ماده ۸. تغییر رشته، انتقال و میهمانی در دوره کارشناسی ارشد ممنوع است.

بخش دوم: مقررات مرحله آموزشی دوره

ماده ۹. چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر رشته و گرایش با رعایت پیش نیاز هر درس طبق برنامه درسی مصوب برعهده گروه آموزشی است.

ماده ۱۰. تعداد واحدهای دروس جبرانی به تشخیص گروه آموزشی حداکثر ۱۲ واحد است.

تبصره ۱. کسب نمره قبولی ۱۲ در دروس جبرانی، الزامی است ولی نمره مذکور در میانگین نیمسال و کل دانشجو محاسبه نمی شود و هزینه این دروس طبق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه از دانشجو دریافت می شود.

تبصره ۲. دروس جبرانی باید حداکثر در دو نیمسال اول و دوم اخذ شود.

تبصره ۳. به ازای هر واحد از دروس جبرانی، ۱۵ روز به سقف سنوات مجاز اضافه خواهد شد.

ماده ۱۱. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، دو سال (چهار نیمسال) است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجوی مشمول آموزش رایگان در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد. افزایش سنوات تحصیلی در نیمسال اول به صورت رایگان و در نیمسال دوم با دریافت هزینه طبق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه انجام می شود. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود، از ادامه تحصیل محروم است.

تبصره ۲. زمان بندی آموزشی مقطع کارشناسی ارشد مطابق پیوست شماره ۱ می باشد.

ماده ۱۲. تعداد واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است که از این تعداد، ۴ تا ۶ واحد مربوط به پایان نامه و مابقی به صورت واحدهای آموزشی می باشد.

تبصره ۱. دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد درسی انتخاب کند. دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۲. معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو در دانشگاه قبلی، طبق شیوه نامه مصوب دانشگاه امکان پذیر است (مطابق پیوست شماره ۲).

ماده ۱۳. برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و غیره، طبق شیوه نامه اجرایی مصوب دانشگاه انجام می شود.

ماده ۱۴. ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس از سوی مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت دانشجو در کلاس، انجام تکالیف و نتایج آزمون کتبی مستمر و پایانی برای دروس نظری/ عملی در طول و پایان نیمسال تحصیلی انجام می شود و بر مبنای عددی از صفر تا بیست قابل محاسبه است.

ماده ۱۵. حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در طول نیمسال تحصیلی در یک درس بیش از سه شانزدهم جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه بودن غیبت از سوی دانشگاه، آن درس حذف می شود.

تبصره ۲. نحوه حضور دانشجو در جلسات کلاس درس در دوره آموزش الکترونیکی طبق شیوه نامه مصوب دانشگاه می باشد.

ماده ۱۶. در شرایط خاص، حذف یک یا تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست دانشجو و تأیید کمیته منتخب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، تا زمان تعیین شده در تقویم آموزشی مصوب دانشگاه و قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

تبصره. دانشجو می تواند در طول تحصیل تقاضای حذف اضطراری حداکثر یک درس را با نظر استاد راهنما و تأیید گروه مربوطه داشته باشد. حذف درس با موافقت نهایی شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مقدور می باشد. در هر صورت، واحدهای باقیمانده، یک نیمسال تحصیلی محسوب می شود.

ماده ۱۷. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است. این میانگین بر اساس تمام دروس دوره (کل نمرات دانشجو غیر از دروس جبرانی) محاسبه می شود.

تبصره ۱. میانگین نمرات دانشجو بر اساس نمرات دروس اخذ شده (اعم از نمرات قبولی و مردودی غیر از دروس جبرانی) محاسبه می‌شود.

تبصره ۲. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص دانشگاه بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۸ واحد درسی برسد، در این صورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود اما میانگین نمرات این نیمسال در مشروط شدن دانشجو بی‌تأثیر است.

ماده ۱۸. چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود.

تبصره ۱. دانشجویی که دو نیمسال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب مشروط شود، از تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲. در هر مقطعی از زمان، پس از احراز دو نیمسال مشروطی، از ادامه تحصیل دانشجو ممانعت به عمل خواهد آمد و از ادامه تحصیل محروم خواهد شد؛ حتی اگر به دلایلی مانند تأخیر در ثبت نمرات، در نیمسال بعدی ادامه تحصیل داده یا مشغول انجام پایان‌نامه کارشناسی ارشد شده باشد.

ماده ۱۹. دانشجویی که آماده اخذ مجوز دفاع از پایان‌نامه باشد و تنها یک درس وی باقی مانده باشد، مشروط بر اینکه آن درس را قبلاً اخذ کرده باشد ولی نمره قبولی کسب نکرده باشد، با تأیید کمیته منتخب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌تواند آن درس را به صورت معرفی به استاد اخذ نماید.

ماده ۲۰. دانشجو می‌تواند با احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱: اخذ مرخصی در نیمسال اول ورود، ممنوع است. اخذ مرخصی در نیمسال‌های بعدی با تأیید استاد راهنما و گروه امکان‌پذیر است و درخواست مرخصی باید قبل از شروع نیمسال تحصیلی باشد.

تبصره ۲. بررسی مصادیق مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی، نظیر فوت بستگان درجه یک (پدر، مادر، فرزند، همسر، خواهر و برادر)، زایمان، مأموریت همسر و یا والدین، انجام جراحی پزشکی نیازمند استراحت طولانی مدت، بیماری‌های حاد روحی و روانی، با ارائه مستندات پزشکی و بیمارستانی که به تأیید مرکز بهداشت و مرکز مشاوره دانشگاه رسیده باشد، در اختیار کمیته منتخب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۲۱. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید شخصاً درخواست دهد. دانشجو مجاز است فقط برای یک‌بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد.

تبصره. پس از گذشت دو ماه از تاریخ انصراف، تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل برعهده کمیته منتخب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

بخش سوم: مقررات مرحله پژوهشی دوره

ماده ۲۲. دانشجو موظف است قبل از شروع نیمسال سوم تحصیل، موضوع پایان‌نامه خود را با نظر استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی انتخاب کند.

تبصره ۱. استاد راهنمای دوره کارشناسی ارشد با حداقل مرتبه استادیاری از اعضای هیأت علمی تمام‌وقت دانشکده و با توجه به «آیین‌نامه تخصیص ظرفیت دانشجویان تحصیلات تکمیلی به

اعضای هیأت علمی دانشگاه» و با تأیید شورای آموزشی و پژوهشی دانشکده انتخاب می‌گردد.

تبصره ۲. دانشجوی دوره کارشناسی ارشد می‌تواند علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد؛ در این صورت، لازم است استاد راهنمای اصلی حتماً از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه انتخاب شود.

تبصره ۳. انتخاب استاد مشاور طبق «دستورالعمل انتخاب مشاور پایان‌نامه/ رساله» به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی امکان‌پذیر است.

ماده ۲۳. دانشجو موظف است تا قبل از ارائه پیشنهاد موضوع پایان‌نامه به گروه، دوره HSE را با نظارت و تأیید تحصیلات تکمیلی دانشکده بگذراند؛ در غیر این صورت، پیشنهاد وی بررسی نخواهد شد.

ماده ۲۴. گذراندن درس صفر واحدی روش تحقیق توسط دانشجو و ارائه گواهی‌نامه آن (مطابق با شیوه‌نامه اجرایی دانشکده) برای فارغ‌التحصیلی دانشجو الزامی است.

ماده ۲۵. دانشجو پس از تدوین پایان‌نامه و تأیید استاد راهنما، موظف است با رعایت ضوابط دانشگاه در حضور هیأت داوران از پایان‌نامه خود دفاع کند.

تبصره. هیأت داوران متشکل از استاد/ استادان راهنما (حداکثر دو نفر)، استاد مشاور، یک داور داخلی از اعضای هیأت علمی دانشگاه و یک داور خارجی از اعضای هیأت علمی خارج از دانشگاه یا در مواردی از سایر دانشکده‌ها می‌باشد.

ماده ۲۶. نمره پایان‌نامه در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)
- متوسط (۱۴-۱۵/۹۹)
- خوب (۱۶-۱۷/۹۹)
- خیلی خوب (۱۸-۱۸/۹۹)
- عالی (۱۹-۲۰)

ماده ۲۷. ملاک دانش‌آموختگی، داشتن میانگین کل حداقل ۱۴ براساس واحدهای گذرانده آموزشی و دفاع از پایان‌نامه است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی دوره کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو اجازه دفاع از پایان‌نامه را ندارد و تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی، به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۱۰ واحد از درس‌هایی که با نمره کمتر از ۱۴ گذرانده است، میانگین کل واحدهای گذرانده را به حداقل ۱۴ برساند؛ در این صورت، اجازه دفاع از پایان‌نامه به وی داده می‌شود.

تبصره ۲. دانشجویی که به هر دلیل نتواند دوره تحصیلی را به پایان برساند، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به وی اعطا می‌شود.

ماده ۲۸. چنانچه دانشجو در حین تدوین پایان‌نامه اقدام به تخلف علمی (سرقت علمی، جعل، تقلب، کپی‌برداری و غیره) نماید و این موضوع اثبات شود، از ادامه تحصیل محروم می‌شود و صرفاً گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده را دریافت می‌کند.

تبصره. احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام پایان نامه از سوی دانشگاه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده خواهد شد.

ماده ۲۹. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع قابل قبول از پایان نامه است.

ماده ۳۰. دانشگاه می تواند بخشی از اختیارات خود در این آیین نامه را به دانشکده تفویض کند.

ماده ۳۱. این آیین نامه در یک مقدمه، ۳۱ ماده و ۲۷ تبصره در جلسه شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه مورخ ۱۴۰۱/۷/۱۲ به تصویب رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ و پس از آن لازم الاجراست.

پیوست شماره ۱

باسمه تعالی

زمان بندی آموزشی دانشجویان کارشناسی ارشد

نیمسال	فعالیت	توضیحات
نیمسال اول	- اخذ واحدهای درسی ارائه شده	----
	- تعیین استاد راهنما	حداکثر تا پایان آبان ماه نیمسال اول
نیمسال دوم	- اخذ واحدهای درسی ارائه شده	----
	- اخذ واحد سمینار	----
نیمسال سوم	- تصویب موضوع سمینار	حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه نیمسال دوم
	- تصویب موضوع پایان نامه	حداکثر تا پایان آذرماه نیمسال سوم
	- اخذ واحد پایان نامه	----
	- ارائه سمینار	حداکثر تا پایان آبان ماه نیمسال سوم
	- تحویل نسخه سمینار و ثبت نمره آن	حداکثر یک ماه پس از ارائه سمینار
نیمسال چهارم	- ارائه فرم پیشرفت پایان نامه (مرحله اول)	تا سه ماه پس از تصویب موضوع پایان نامه و حداکثر تا پایان اسفند ماه (ابتدای نیمسال چهارم)
	- اخذ مجدد پایان نامه	----
نیمسال چهارم	- ارائه فرم پیشرفت پایان نامه (مرحله دوم)	حداکثر تا پایان خردادماه نیمسال چهارم
	- دفاع نهایی	تا آخر شهریور نیمسال چهارم

*دانشکده اختیار دارد در چارچوب مواعدهای اعلام شده فعالیت های فوق را زمان بندی نماید.

*دانشکده می تواند با دانشجویی که تصویب موضوع سمینار، ارائه سمینار، تحویل نسخه سمینار، تصویب موضوع پایان نامه و گزارش پیشرفت پایان نامه خود را با تأخیر انجام می دهد، مطابق ضوابط و مقررات آموزشی خود عمل کند.

*حداکثر مهلت قانونی دوره تا اتمام نیمسال چهارم می باشد و در صورت طولانی شدن دوره، مطابق ضوابط و مقررات آموزشی دانشکده و دانشگاه اقدام خواهد شد.

*بدیهی است زمان بندی مذکور در خصوص دانشجویانی که دارای واحد جبرانی هستند، به ازای هر دو واحد جبرانی یک ماه جا به جا می شود.

دانشجویان می توانند جهت اطلاع از آیین نامه های آموزشی به سایت <http://pga.iust.ac.ir> مراجعه نمایند.

پیوست شماره ۲

به نام خدا

دستورالعمل معادل سازی دروس در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری

- ۱- معادل سازی دروس مقطع دکتری پس از موافقت گروه مربوطه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده در کمیته منتخب تحصیلات تکمیلی دانشگاه بررسی خواهد شد.
 - ۲- معادل سازی دروس در مقطع کارشناسی ارشد پس از موافقت گروه مربوطه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مطابق آیین نامه به شرح زیر امکان پذیر است:
- ماده ۱:** تطبیق دروس از دوره‌های قبلی و فعلی فقط مطابق جدول زیر قابل اجرا خواهد بود.

دوره قبلی	دوره فعلی
روزانه و نوبت دوم	همه دوره‌ها
پردیس دانشگاهی	پردیس دانشگاهی و آموزش الکترونیکی
آموزش الکترونیکی	آموزش الکترونیکی
انتقالی از دانشگاه‌های خارج مورد تأیید وزارت علوم به داخل	پردیس دانشگاهی

تبصره ۱: پذیرش دروس از دوره‌های دانشگاه آزاد، پیام نور، غیرانتفاعی، علمی- کاربردی، نیمه حضوری و سطح کارشناسی ارشد مجاز نیست.

ماده ۲: از سال ورود به دوره قبلی نباید بیش از ۵ سال گذشته باشد.

ماده ۳: به ازای هر واحد معادل سازی شده، ۱۵ روز از سنوات مجاز تحصیل دانشجو کسر خواهد شد.

ماده ۴: سقف تعداد دروس قابل معادل سازی باید به گونه ای باشد که دانشجو حداقل ۶ واحد درسی (به جز سمینار و پایان نامه) را در دانشگاه علم و صنعت ایران بگذراند.

تبصره ۲: سمینار و پایان نامه قابل معادل سازی نیستند.

ماده ۵: حداقل نمره دروس مورد انتقال در مقطع کارشناسی ارشد در دوره قبلی باید ۱۵ باشد.

تبصره ۳: برای کلیه دوره های مقطع کارشناسی ارشد مشروط براینکه دانشجوی متقاضی، درس یا دروس مورد انتقال در مقطع کارشناسی ارشد خود را در دانشگاههای سطح یک گذرانده باشد حداقل نمره باید ۱۴ باشد.

ماده ۶: پرداخت شهریه مربوط به دروس معادل سازی مطابق مصوبات هیأت امنای دانشگاه است.

این آیین نامه در شش ماده و سه تبصره در جلسات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۲۱ و ۹۷/۴/۱۲ به تصویب رسید و لازم الاجرا می باشد.